

ความเป็นมา และ ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชน ได้ ทำหน้าที่บทบาทในชีวิตประจำวันของคนเราอย่าง มากทั้ง ในด้านความรู้และความคิดเห็น ทั้ง ในบรรดาสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ โทรทัศน์นับว่าเป็นสื่อ มวลชนที่ได้รับความนิยมนและความสนใจจากประชาชนทุกระดับ โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อ การดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อถือของประชาชนเพราะหน้าที่ของโทรทัศน์คือ การให้ข่าวสาร ความบันเทิง ความรู้ การกำหนดวัฒนธรรม (บำรุง สุขพรรณ 2525:164) โทรทัศน์เป็นสื่อมวล ชนที่รวมเอาคุณสมบัติของสื่อมวลชนหลายอย่างเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติของวิทยุ หรือ ภาพยนตร์ หรือหนังสือพิมพ์ก็ตาม โทรทัศน์แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เห็นอย่างชัดเจนที่สุดเพราะ เราสามารถรับรู้จากการได้ เห็นถึง 75% การได้ยิน 13% จากการสัมผัส 6% จากรส 3% ซึ่ง โทรทัศน์จะให้ ได้ถึงการเห็น และการได้ยินถึง 88%

โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อประชาชน มีอิทธิพลโดยตรงต่อการยกระดับการศึกษาและพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น คือ

1. ด้านสติปัญญา ทำให้ประชาชนมีสติปัญญาเฉลียวแหลม เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการดำรงชีวิต
2. ด้านทัศนคติและค่านิยม โทรทัศน์มีอิทธิพลที่จะนำมามีความรู้สึกับกคิตของผู้ชมได้ โดยง่ายเช่น ความรู้สึกกลัวหรือเกลียด ความร่วมมือหรือความรู้สึกล้อต้อาน
3. ด้านอารมณ์ รายการโทรทัศน์ช่วยผ่อนคลายจิตใจที่เคร่งเครียด หรือในขณะเดียว กันก็สามารถทำให้มวลชนเกิดความงัดแงะ กิ่งก้านเกิดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ เช่น เดียวกัน
4. ด้านคุณธรรม รายการโทรทัศน์ที่ผู้เผยแพร่สามารถยกคำจิตใจของผู้ชมให้สูงขึ้น ได้ และในทางตรงกันข้ามรายการที่ผู้ผลิตหาเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว ก็อาจพาให้ศีลธรรมเสื่อมไปจาก จิตใจคนได้เช่นกัน

5. ด้านพฤติกรรม ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน มักมีพฤติกรรมเลียนแบบโทรทัศน์ พฤติกรรมเหล่านี้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ที่บ่งชี้ว่าพฤติกรรมแบบใดจะสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้มากกว่ากัน

6. อภินิหารด้านการให้ภาษา ประชาชนจะเรียนรู้การให้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ส่วนมากจะเก็บภาษานูด เช่นภาษาแสลง(SLANG) โดยเฉพาะเด็กๆจะพากันจดจำและนำมาใช้ในทีวีเป็นประจำ วันจนอาจก่อให้เกิดปัญหาเพราะ เด็กมักนำมาใช้โดยไม่รู้จักกาลเทศะ (ชานาญ รอดเทศภูษิต 2522:111-112)

นอกจากนี้ยังสามารถจะแยกอภิธานของโทรทัศน์ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ (เจลิม สุทธิรักษ์ 2510:17) ได้อีก คือ

ด้านการศึกษา

1. ยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น ช่วยให้การเรียนการสอนกว้างขวาง นอกเหนือจากตำราในชั้นเรียน
2. แฉกษณะความรู้ ไปยังผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก
3. อำนวยให้ประชาชนมีความรู้ทันสมัย ทั้งความก้าวหน้าของโลกทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมศาสตร์
4. ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในชาติและการร่วมมือระหว่างชาติทั้งหลายอันจะช่วยให้เกิดสันติภาพอันภายในโลก
5. ใบด้านารสนภาษาต่างประเทศใช้ในการส่งเสริมการอ่าน การเขียน อันเป็นการจัดปัญหาผู้ไม่รู้หนังสือ
6. ถ้าเป็นเครื่องมือในการสอนในชั้นเรียนจะมีส่วนดังนี้
 - 6.1 เมื่อมีข่าว เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ที่นักเรียนควรทราบ จะสามารถนำข่าวนั้นมาให้เด็กเรียนได้เร็วที่สุด โดยที่หนังสือ หรือแบบเรียน ไม่สามารถบริการในส่วนนี้ได้
 - 6.2 สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มาก เพราะมีเสียงธรรมชาติ เสียงดนตรีหรือเสียงอื่นประกอบในรายการ ได้มาก
 - 6.3 สามารถนำผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่ชำนาญการ มาสู่ชั้นเรียนได้ง่าย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. โทรทัศน์มีอิทธิพลเหนือจิตใจประชาชน จึงสามารถชักจูงหรือช่วยการตัดสินใจในบางกรณี
2. ตัวอย่าง การซื้อของ การชมภาพยนตร์ การดื่มเครื่องดื่ม ส่วนใหญ่ได้จากการโฆษณาทางโทรทัศน์ทั้งสิ้น
3. โทรทัศน์เป็นแหล่งผลิตวัฒนธรรมมวลชน (MASS CULTURE) วัฒนธรรมเป็นกรอบหรือแนวพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม แต่เดิมนั้นความนิยมทางวัฒนธรรม เกิดจากการประพจน์ของกลุ่มชนชั้นสูง ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำในสังคมเท่านั้น แต่ปัจจุบันการสื่อสารแพร่เข้าไปสู่กลุ่มคนทุกชั้น โทรทัศน์จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวโน้มทางวัฒนธรรมของมวลชน
4. การยกระดับระบอบของประชาชนให้สูงขึ้น
5. ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด จนบางครั้งรายการโทรทัศน์บางรายการเกิดไม่สนใจเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อชีวิตเลย
6. ภาพยนตร์โทรทัศน์ประเภท รัก โศก ตื่นเต้น โลกโคน หรือล้างแค้น อาจไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก เพราะจะมีส่วนทำให้ผู้ดูแสดงพฤติกรรมบางอย่างตามผู้แสดง ในภาพยนตร์นั้น ๆ

การจัดทำโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ โทรทัศน์เพื่อการค้า และโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2522:1) โทรทัศน์เพื่อการค้านั้น สามารถจะแบ่งออกเป็นรายการใหญ่ ๆ ได้คือ รายการข่าว รายการสารคดี รายการบันเทิง รายการละคร และภาพยนตร์ ซึ่งทางสถานีโทรทัศน์ต่างก็นำเอารายการเหล่านี้มาทำการค้าโดยการเข้าเวลาเพื่อโฆษณาสินค้า ราคาเข้า เวลาเพื่อโฆษณาสินค้านั้นจะสูงมากน้อยแค่ไหน แล้วแต่ว่ารายการไหนจะมีผู้ชมนิยมดูมากกว่ากัน ส่วนโทรทัศน์เพื่อศึกษานั้น ในปัจจุบันมีรายการเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แพร่ภาพที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. และรายการเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง แพร่ภาพที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี เพียงเท่านั้น และจะออกอากาศในช่วง 18.30-19.30 ทุกวัน ซึ่งเริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่สถานีวิทยุคลื่นออกอากาศ

รายการโทรทัศน์ที่สถานีโทรทัศน์ทั้ง 4 สถานีคือ สถานีโทรทัศน์สีช่อง 3 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์สีช่อง 9 (อสมท) (ยกเว้นสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ของกรมประชาสัมพันธ์ ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนว่า จะเป็นสถานี

โทรทัศน์เพื่อการศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากรัฐไปสู่ประชาชน ไม่ได้มุ่งเพื่อแสวงหากำไร) ได้จัดทำขึ้นนั้น เนื้อหาส่วนใหญ่มักจะมุ่งเกี่ยวกับ ความบันเทิงเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นรายการที่จัดทำขึ้นเองของแต่ละสถานี รายการที่บริษัทจัดทำรายการได้จัดทำรายการบอกรับให้กับสถานี หรือ รายการที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เช่น ภาพยนตร์ชุดจีน ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น การ์ตูน ภาพยนตร์ฝรั่ง ฯลฯ ก็ตาม อันเนื่องมาจากประชาชนที่เป็นผู้ชมนั้นมีจุดมุ่งหมายในการชมรายการโทรทัศน์เพื่อที่จะพักผ่อนหย่อนใจ ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภาระกิจประจำวัน ดังนั้นรายการโทรทัศน์จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้บริการกับประชาชนในรูปแบบของความบันเทิงตามที่ประชาชนต้องการ และเป็นความบันเทิงที่สามารถจะเลือกรับชมได้ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เพียงแต่นั่งอยู่ที่บ้านและเลือกสถานีโทรทัศน์ที่จะชมรายการ ตามใจชอบเท่านั้น เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ง่าย ๆ ราคาไม่แพง เมื่อเปรียบเทียบความบันเทิงในรูปแบบอื่น ๆ

รายการบันเทิง ที่ประชาชน ให้ความสนใจมากที่สุดรายการหนึ่งก็คือ รายการละคร ภาพยนตร์ชุดต่าง ๆ การที่ผู้ชมส่วนใหญ่จะมุ่งที่จะชม ละคร ภาพยนตร์ชุดต่าง ๆ นั้น เนื่องมาจากต้องการพักผ่อนหย่อนใจหลังจากตรากตรำทำงานมาทั้งวัน และการชมละคร ภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ จะช่วยให้ผู้ชมลืมชีวิตประจำวันอันจำเจซ้ำซาก หันมาผ่อนคลายอารมณ์ด้วยการเฝ้าดูชีวิตสมมติของตัวละคร ที่ผู้สร้างได้สะท้อนออกมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องกระทงกระเทียมสังคมในปัจจุบัน หรือเป็นเรื่องชีวิตภายในครอบครัว หรืออาจจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะจินตนิยาย ก็ยังมีผู้ชมที่จะติดตาม คลายใจไม่รู้จบไม่เลิกหาย และผู้สร้าง ก็จะถูกเรื่อง ในละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ให้ชวนติดตาม ละคร และภาพยนตร์ชุด ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ละครหรือภาพยนตร์ชุดที่ผลิตขึ้นเอง โดย
 - 1.1 ทางสถานีโทรทัศน์จัดผลิตขึ้นเอง โดยมีทีมงานในการผลิตละครหรือภาพยนตร์กลุ่มแล้ว
 - 1.2 บริษัทที่ผลิตละครหรือภาพยนตร์ บอกรับตามสถานีโทรทัศน์โดยอาจจะมิสัญญาในการผลิตให้กับสถานีเอง หรืออาจจะขอเช่าเวลาจากสถานีโทรทัศน์ในการเสนอผลงานละครหรือภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นมา เช่น กันตนา รัชฟิล์ม ไนท์สปอต ฯลฯ
2. ละครหรือภาพยนตร์ชุด ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีการนำเข้ามาจาก

2.1 ส่องกง โดยมีบริษัทแม่ที่เป็นผู้ผลิตละครหรือภาพยนตร์บ๊องในวงการโทรทัศน์ เอเชีย คือบริษัท เอทีวี (ATV) และบริษัททีวีบี (TVB)

2.2 ญี่ปุ่น

2.3 อเมริกา

ถ้าพิจารณาแล้วรายการละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ซึ่งนับวันจะเป็นที่นิยมแก่ผู้ชมเป็นจำนวนมากขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นจะพบว่า มีการแพร่กระจายค่อนข้างสูง และมีอิทธิพลค่อนข้างมากในสังคมไทย ดูจากตารางอัตราค่าเช่าเวลาเพื่อโฆษณาของแต่ละสถานีโทรทัศน์ ซึ่ง DEEMAR ได้จัดทำขึ้น ดังนี้

1988 TV. ADVERTISING RATES BY DAYPART BY CHANNEL (PER 30 SEC. SPOT)

CHANNEL	AVERAGE COST (ALL DAYPART)	EARLY EVENING (16.00-18.30)	PRIME TIME (19.30-23.00)			LATE EVENING (23.00-24.00)	WEEKENDS (8.00-18.30)
			NEWS	THAI/DRAMA VARIETY/THAI SERIES	CHINESE /JAP SERIES		
3	41,500	21,000	51,000	69,000	63,000	24,000	20,000
5	22,300	18,000	24,000	45,000	20,000	12,500	14,125
7	59,000	30,000	82,400	91,600	84,100	25,000	39,000
9	18,130	*4,550	38,000	*17,000	-	*6,085	25,000

* เป็นอัตราค่าเช่าเวลาเพื่อโฆษณา ปี 1987

ช่วง PRIME TIME จะเป็นช่วงที่สถานีโทรทัศน์ถือว่าเป็นช่วงที่มีประชาชนชมค่อนข้างมากเนื่องจากเป็นเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่เสร็จสิ้นจากภารกิจประจำวัน และเป็นช่วงเวลาที่จะพักผ่อนหย่อนใจ ดังนั้นอัตราค่าเช่าเวลาเพื่อโฆษณา ของบริษัทร้านค้าที่ต้องการให้ประชาชนเห็น

สินค้าของตัวเองได้มากที่สุด จึงมีอัตราที่สูงกว่าช่วงเวลาก่อน ๆ โดยเฉพาะช่วงเวลาของละคร และภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ซึ่งมีอัตราการเข้าเวลาดูค่อนข้างสูงกว่ารายการอื่น ๆ แสดงให้เห็นถึงความนิยมของประชาชนในอันที่จะรับชม ละคร และภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์เหล่านี้

อาจถือได้ว่า ละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชนจำนวนไม่น้อย อย่างน้อยที่สุด ในการสนทนา ก็จะต้องมีการกล่าวถึง ละคร หรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ที่ติดตามชมกันอยู่ วิพากษ์วิจารณ์ แทพจะทุกวงการ ที่สำคัญประการหนึ่งของการชมละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ในสังคมไทย นั่นคือ "ผู้แสดง" ก่อนที่จะชมละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ผู้ชมส่วนใหญ่ มักจะถามคำถามในทำนองที่ว่า "ใครแสดงบ้าง? ใครเป็นนางเอก? ใครเป็นพระเอก? มากกว่าที่จะถามว่า เรื่องราวของละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์เป็นอย่างไร อาจจะเป็นเพราะค่านิยมของสังคมไทยมักจะยึดกับตัวบุคคลมากกว่า (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล 2529 : 62) จึงทำให้เห็นความสำคัญของตัวผู้แสดงก่อน ที่จะดูเนื้อหาของละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์นั้น ๆ ในบางครั้งหากสังเกตดูให้ดีจะพบว่า ถ้าดารารหรือผู้แสดงคนไหน กำลังได้รับความนิยมจากผู้ชม แทพทุกสถานีจะมีแต่ละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ที่มีแต่ดารานั้นแสดงอยู่เกือบทุกเรื่องที่ออกอากาศขณะนั้น ผู้แสดงจะเป็นผู้นำเสนอเรื่องราวทั้งหมดของละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ เป็นผู้ที่จะช่วยทำให้เรื่องดำเนินไปตามบทตอนที่วางไว้ ผู้แสดงจึงมีบทบาทที่จะสะท้อนภาพหรือเป็นตัวอย่างที่ดีหรือไม่ดีได้อย่างง่ายดาย โดยเฉพาะในเรื่องของการเลียนแบบ ซึ่งมักจะ เป็นมากในหมู่เด็กและวัยรุ่น ไม่ว่าจะ เป็นในรูปของคำพูด การแต่งกาย บุคคลิกภาพ ฯลฯ และมีไม่น้อยเลยทีเดียวเมื่อผู้แสดง มีความสามารถในการแสดง ได้เข้าถึงบทบาทของเรื่อง พูดในภาษาภาพยนตร์ว่า "ตีบทแตก" มักจะถูกผู้ชมที่ติดตามชมบทบาทของตนจนจบโทรทัศน์ นำมาเอนกกับชีวิตจริง ทั้งที่ไม่ได้แสดงบทบาทอยู่บนจอโทรทัศน์แล้ว โกรธซึ่งดูด่าว่ากล่าว เมื่อผู้แสดงผู้นั้นสวมบทบาทของผู้ร้ายหรือคนเลว สังคมจะประณามหรือไม่ยอมรับ หรือแสดงความสงสาร เห็นอกเห็นใจให้กำลังใจ เมื่อผู้แสดงสวมบทบาทของผู้นำสงสาร การนำเอาชีวิตในละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์มาเอนกกับชีวิตจริงของผู้ชมนั้น อาจจะเป็นเพราะละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ เป็นสื่อที่สามารถจะถ่ายทอดภาพ และเสียง ความเป็นจริง ความเป็นไป ตามธรรมชาติได้ถูกต้องใกล้เคียง จึงทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ง่าย ๆ ซึ่งมีอิทธิพลที่จะชักจูงใจเป็นอย่างดีและเกิดความประทับใจ ในตัวผู้แสดงที่เข้าถึงบทบาทได้ง่าย อิทธิพลของละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ มีผลกระทบต่อสังคมมาก อย่างน้อยที่สุดสิ่งที่เป็นเครื่องยืนยันในอิทธิพลของละคร และ

ภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์คือ การมีคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ (กบว) เพื่อออกมาตราการในการตรวจพิจารณาหรือเซ็นเซอร์ละคร หรือภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ทุกเรื่อง ก่อนที่จะนำออกสู่สายตาของประชาชน เนื่องจากคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว) มีความเห็นว่าปัจจุบันนี้ละคร และภาพยนตร์โทรทัศน์บางเรื่องไม่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชน เพราะแสดงถึงการใช้กำลังความรุนแรง ซึ่งจะเป็นการปลุกฝังให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่สมควร หรือเพาะนิสัย ที่ไม่ดีต่อไปในอนาคต

ละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ที่ออกอากาศในปัจจุบัน อาจจะมีผู้ชมจำนวนหนึ่ง เห็นว่าไร้สาระ บ้างก็เปรยว่า เบ็ดขมก็สถานี ๆ ก็เจอแต่ละครน้ำเน่า หรือไม่ก็ภาพยนตร์จีนที่สู้กันเลือดท่วมจอ บางครั้งก็มีผู้เปรียบเปรย ละคร และภาพยนตร์โทรทัศน์ต่าง ๆ เหล่านี้ว่าเป็นความบันเทิงที่อาบด้วยยาพิษ ก่อให้เกิดภาพที่เป็นแบบอย่างไม่ดีงามแก่สังคม และมีการจดจำนำมาปฏิบัติกัน ปลุกฝัง ยัดเยียดให้ผู้ชมรับรู้ในสิ่งที่ไม่สมควร แต่ถ้ามองในแง่กลับกันแล้ว ในอีกมุมหนึ่ง ละครและภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ เหล่านี้ แฝงคติหรือสอนอะไรบางอย่างแก่ผู้ชม ซึ่งเป็นการส่งเสริมในด้านจริยธรรม แก่ผู้ชมได้โดยไม่รู้ตัว อาจจะทำให้เห็นถึงความดี ความชั่ว ที่ตัวละครแต่ละตัว สวมบทบาทอยู่ และผลที่ติดตามมาของการทำความดี และความชั่ว นั้น ๆ ก็เป็นได้ มีนักวิจารณ์ละคร และภาพยนตร์ชุด ตลอดจนคนดูบางกลุ่มมีความเห็นว่า ละครและภาพยนตร์ที่ดี ควรจะมีเนื้อหาสาระ มีคุณค่าเพียงพอที่จะช่วยพัฒนาหรือยกระดับของสังคมให้ดีขึ้น กว่าเดิม คือ นอกจากผู้ชมจะได้รับความบันเทิงแล้ว ควรจะได้ความคิดบางอย่างไปพิจารณาใช้ได้แก่ชีวิตประจำวันของตน ซึ่งความคิดนั้น จะต้องก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสิ่งแวดล้อมทั้งหลาย (มาเนวิกา ตันติสุภฤต 2522 : 56)

เนื่องจากประเทศไทย มีพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ การปลุกฝังจริยธรรม จึงเป็นสิ่งส่งเสริมมาตั้งแต่ครั้ง โบราณ ผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดค่านิยมทางวัฒนธรรม คือ สถาบันครอบครัว โรงเรียน ศาสนาและสื่อมวลชน ซึ่งสถาบันเหล่านี้ทำหน้าที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม (ธารทิพย์ สมบูรณ์ 2527 : 4) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการปลุกฝังจริยธรรมสื่อมวลชน สามารถปลุกฝังจริยธรรมให้กับผู้รับข่าวสารที่มีวัยแตกต่างกัน ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและทำได้โดยไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลา โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์) สื่อมวลชนสามารถปลุกฝังค่านิยมทางจริยธรรมโดยตรง ในลักษณะของการให้บทเรียน ซึ่งอาจจะมาในรูปของบทความ ชักคิดเห็น นวนิยาย หรือภาพล้อ หรือแม้แต่ในรูปบทกวี

และบทเพลง ที่ปลุกฝังให้เกิดค่านิยมทางจริยธรรม นอกจากนี้ยังให้ตัวอย่างทางจริยธรรมอย่างชัดเจนแก่ผู้รับข่าวสารในรูปของการเสนอข่าวอีกด้วย ลักษณะเหล่านี้จึงเป็นข้อได้เปรียบของสื่อมวลชนที่ทำให้สามารถมีอิทธิพลต่อผู้รับข่าวสารได้เป็นอย่างมาก (อำนาจ ทะพินธุ์แก และชยันต์ วรวิระภุติ 2522 : 196) จริยธรรม สามารถเกิดได้จากการเลียนแบบ แนะนำ สั่งสอน การลอกแบบ จนถึงการสร้างจริยธรรมของตนเอง โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทในการถ่ายทอดปลุกฝังจริยธรรม เพราะโทรทัศน์มีบทบาทและอิทธิพลสูงโดยเฉพาะเยาวชน ในเรื่องของการเลียนแบบ การใช้เวลาว่าง การให้ความรู้ ซึ่งในบทบาทและอิทธิพลนั้นทั้งในด้านบวก และด้านลบ (สุนัตรา คุณากาญจน์ 2530 : 25-26) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในรายการละคร และภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ซึ่งค่อนข้างจะมีอิทธิพลสูงต่อผู้ชมในเรื่องของการเลียนแบบ ผกคณาน ผู้แสดง ในละครหรือภาพยนตร์ชุดนั้น ๆ ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงบทบาทของตัวละครในละคร หรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ เหล่านี้ว่าผู้แสดงเหล่านั้น นำเสนอบทบาทอะไรบ้างแก่ผู้ชม โดยผ่านทางจอโทรทัศน์ โดยเฉพาะ เรื่องของสัดส่วนของบทบาทที่น่าเสนอทางละครและภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์อันเนื่องมาจากสภาพทางวัฒนธรรม จริยธรรม ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และต่างกับกับอิทธิพลศาสนา ยึดถือหลักคำสอนของพุทธศาสนา เป็นหลัก อีกทั้งความนิยมในการชมละครหรือภาพยนตร์ชุดเหล่านี้มีอัตราค่อนข้างสูงกว่ารายการอื่น ๆ การนำละครและภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น มาทำการศึกษาเปรียบเทียบภายใต้สมมุติฐานว่าน่าจะมีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากค่านิยมทางจริยธรรมของแต่ละชาติแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสัดส่วนและปริมาณของบทบาททางด้านจริยธรรมของตัวละครในละครไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ทางโทรทัศน์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ บทบาททางจริยธรรมของตัวละครในละครไทย หรือ ภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ทางโทรทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวละครที่จะนำมาศึกษาบทบาททางด้านจริยธรรม นั้น ศึกษาเฉพาะตัวละครที่มีบทบาทเด่นในการดำเนินเรื่องทั้งหมดของละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ได้แก่ พระเอก นางเอก ตัวประกอบผู้ช่วยฝ่ายพระเอกและนางเอก 2 คน ตัวผู้ร้าย ตัวประกอบผู้ช่วยตัวผู้ร้าย 2 คน

2. ละครไทย หรือภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ที่นำมาศึกษาจะเลือกเฉพาะ เรื่องที่ออกอากาศในปี 2530 เท่านั้น และออกอากาศในช่วงเวลา prime time คือช่วง 19.30-23.00 ช่วงเวลาอื่นจะไม่นำมาศึกษา

3. การวิจัยจะศึกษาเฉพาะ บทบาททางด้านจริยธรรมในหัวข้อต่อไปนี้เท่านั้น

- 3.1 ความกตัญญูกตเวที
- 3.2 ความประหยัด
- 3.3 ความซื่อสัตย์สุจริต
- 3.4 ความมีสติปัญญา
- 3.5 ความสามัคคี
- 3.6 ความมีวินัย
- 3.7 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- 3.8 ความซื่อสัตย์สุจริต
- 3.9 ความอดทน อดกลั้น

จริยธรรมดังกล่าว ได้ศึกษามาจากค่านิยมทางจริยธรรมของไทย, จีน และญี่ปุ่น ที่มีผู้ค้นคว้าไว้

คำจำกัดความในการวิจัย

"บทบาททางด้านจริยธรรม" หมายถึง การแสดงออกทางด้านจริยธรรม ซึ่งมีทั้งคำพูดและพฤติกรรม บทบาททางด้านจริยธรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. บทบาททางด้านบวก หมายถึง บทบาทที่ส่งเสริมทางด้านจริยธรรม ทั้ง คำพูดและพฤติกรรม

2. บทบาททางด้านลบ หมายถึง บทบาทที่ไม่ได้ส่งเสริมทางด้านจริยธรรม ทั้ง คำพูด และพฤติกรรม

"จริยธรรม" หมายถึง แนวทางในการประพฤติตน เพื่อให้อยู่กันได้อย่างร่มเย็นในสังคม ซึ่งเป็นการประพฤติปฏิบัติ ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม

"ความกตัญญูทดแทน" หมายถึง ความเป็นผู้มีสำนึกในความช่วยเหลือของผู้ที่ทำความแก่ตน หรือประโยชน์ที่ตนได้รับจากสัตว์หรือสิ่งของ และสนองคุณตามสถานภาพ

"ความประหยัด" หมายถึง การรู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร ทั้งส่วนตนและสังคม ตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้ง การรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตน และสังคม

"ความขยันหมั่นเพียร" หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงาน การประกอบอาชีพที่สุจริตหรือเรื่องอื่น ๆ ก็ตาม อย่างกระตือรือร้น และตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน สามารถทำได้ด้วยตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่นหรือหมู่คณะ

"ความมีสติปัญญา" หมายถึง การรู้ตัว มีความรอบคอบ รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ประมาท รวมทั้งมีความรอบรู้ หยั่งรู้เหตุผล และรู้จักใช้วิจารณญาณอันถูกต้อง ประพฤติปฏิบัติ และประกอบกิจการงานต่าง ๆ ทั้งตัวเองและส่วนรวม

"ความสามัคคี" หมายถึง การมีความพร้อมเพรียง เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการกระทำใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพื่อให้เกิดประโยชน์ และความสงบสุขในสังคม

"ความอดทนอดกลั้น" หมายถึง ความเข้มแข็ง ความบากบั่น ความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัด ต่อสู้กับการกระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใด ๆ ทั้งสิ้น

"ความมีวินัย" หมายถึง การควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตน และความเรียบร้อยเรียบร้อยของสังคม

"ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่" หมายถึง การให้ปันแก่คนที่ควรให้ความช่วยเหลือกันด้วยกำลังแรง กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา

"ความซื่อสัตย์สุจริต" หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจาใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น

"ตัวละคร" หมายถึง บุคคลซึ่งสวมบทบาทการแสดง ตามเนื้อเรื่อง หรือบทของละคร หรือภาพยนตร์นั้นๆ โดยใช้ภาพอาการ และเสียงพูด เพื่อให้คนดูเห็นจริง และเกิดอารมณ์คล้อยตามเรื่อง เสมือนว่าผู้แสดงได้ทำให้ตัวละครที่สวมบทบาทอยู่นั้นเหมือนมีชีวิต เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

"ละครภาพยนตร์ชุดไทย ทางโทรทัศน์" หมายถึง ละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อนำออกอากาศทางโทรทัศน์ ให้ประชาชนชมเพื่อความบันเทิง โดยมีความยาวต่อเนื่องกันเป็นตอน ๆ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ บริหารวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ก่อนจะทำการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ การผลิตละครหรือภาพยนตร์ชุดไทยนี้ต้องมีความประณีตทางด้านการผลิตรายการและเทคนิคตลอดจนอุปกรณ์สมัยใหม่เป็นผลงานทางศิลปะการแสดง

"ภาพยนตร์ชุดจีนทางโทรทัศน์" หมายถึง ภาพยนตร์ชุดจีน ที่ทางสถานีโทรทัศน์ซื้อมาจากบริษัท เอทีวี และ ทีวีบี ที่เป็นบริษัทผลิตในฮ่องกง โดยมีการนำมาใส่เสียงพากย์ และผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ก่อนจะทำการแพร่ภาพทางโทรทัศน์

"ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่นทางโทรทัศน์" หมายถึง ภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ที่ทางสถานีโทรทัศน์ ซื้อมาจาก NHK ในประเทศญี่ปุ่น โดยมีการนำมาใส่เสียงพากย์ และผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ก่อนจะทำการแพร่ภาพทางโทรทัศน์

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ละครและภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ที่จะนำมาศึกษานั้น จะไม่จำกัดเฉพาะสถานีโทรทัศน์ สถานีหนึ่งเท่านั้น
2. ในการศึกษามบทบาททางด้านจริยธรรมของตัวละคร จะไม่ใช่ความคิดเห็นส่วนตัวเข้ามาศึกษา นอกจากบทบาทที่ปรากฏตามเนื้อเรื่องเท่านั้น

ปัญหาการนำวิจัย

1. การนำเสนอบทบาททางด้านจริยธรรม ของตัวละครในละครหรือภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น จะเสนอบทบาททางด้านบวก และด้านลบเป็นสัดส่วนเท่าใด

2. เมื่อเปรียบเทียบการนำเสนอบทบาททางด้านจริยธรรมของตัวละครในละครและภาพยนตร์ชุดไทย ภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น ตัวละครในละครหรือภาพยนตร์ชุดใด แต่ละชุด จะนำเสนอแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานการวิจัย

การนำเสนอจริยธรรมตัวละครในละครและภาพยนตร์ชุดไทย, จีน และญี่ปุ่น มีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ทราบถึงบทบาททางด้านจริยธรรม ของตัวละครในละครหรือภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์ ที่ออกอากาศในปี 2530 ว่าเสนอบทบาทที่ส่งเสริมจริยธรรมมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจสำหรับศึกษาในเรื่องต่อไป
2. ทราบถึง ความแตกต่างในการนำเสนอบทบาททางด้านจริยธรรม ของละครและภาพยนตร์ชุดไทย กับภาพยนตร์ชุดจีน และภาพยนตร์ชุดญี่ปุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาถึงความแตกต่างของค่านิยมทางจริยธรรมของแต่ละชาติต่อไป
3. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก หรือเลือกสรร ละคร และภาพยนตร์ชุดโทรทัศน์ ตระหนักถึงความสำคัญในการเลือกสรรละครหรือภาพยนตร์โทรทัศน์ในอันที่จะส่งเสริมจริยธรรม ของประชาชน และสามารถใช้บทบาทการแสดงของตัวละครนั้น ส่งเสริม จริยธรรม ที่ถูกต้องแก่ประชาชนได้ ในรูปของความบันเทิง